

OBSAH

Úvod k monografii	7
Kapitola I	
Problémové chování žáků na druhém stupni základních škol z pohledu mezioborové perspektivy a inovativních řešení	9
Úvod	10
1 Neurobiologické základy a impulzivní projevy	11
1.1 Vývoj mozkových struktur a impulzivní projevy	11
1.2 Integrovaný model mozkových struktur spojených s impulzivitou	12
1.3 Rodinné dynamiky a digitální vlivy	14
2 Současné vybrané formy rizikového chování	16
2.1 Kyberšikana a její psychosociální dopady	17
2.2 Experimentování s návykovými látkami	19
2.3 Mechanismus vzniku závislostního chování	21
3 Moderní intervenční strategie	26
3.1 Preventivní programy nové generace	27
3.2 Technologie v behaviorálním managementu	28
3.3 Perspektivy a výzvy	30
4 Holistický přístup k řešení rizikového chování	32
4.1 Systematické hodnocení potřeb	32
4.2 Interdisciplinární spolupráce	34
4.3 Výzvy pro pedagogickou praxi	36
5 Diskuze mezi neurovědou a digitální revolucí, její vlivy, rizika a směřování	39
5.1 Základní prvky etického a funkčního rámce pro využití edukační AI	41
5.2 Modelová situace – patrná implementace AI nástroje ve školním prostředí	44
6 Lidský rozměr změny	47

Kapitola II

Problémové chování ve školním prostředí a jeho psychosociální a společenské důsledky	49
Předmluva k II. kapitole	50
1 Stratifikace dopadů problémového chování	51
1.1 Neurobiologická transformace mozkových struktur adolescentů	52
1.1.1 Prefrontální kortex jako epicentrum seberegulace	52
1.1.2 Neuroplastické adaptace v odměňovacím systému	54
1.1.3 Alterace dopaminergní signalizace posilující rizikové chování	55
1.1.4 Epigenetické konsekvence chronického stresu	57
1.2 Kumulativní efekt sociální deprivace	58
1.2.1 Chronická aktivace amygdaly zvyšující emocionální reaktivitu	60
1.2.2 Inhibice prefrontální kůry omezující kognitivní kontrolu	61
2 Dynamika ve třídních kolektivech	62
2.1 Mechanismus behaviorální infekce v třídním klimatu	63
2.2 Klimatické změny a systémová degenerace v třídním klimatu	65
3 Transgenerační a makroekonomické efekty problémového chování adolescentů	70
3.1 Rodičovský přenos dysfunkčních vzorců chování	71
3.2 Ekonomické důsledky a společenská zátěž problémového chování	74
3.3 Cesta k účinné prevenci – personalizace a systémovost	76
4 Diskuze	80
5 Závěr	88

Kapitola III.

Prevence a intervence problémového chování žáků na druhém stupni základních škol v kontextu systémové transformace vzdělávací praxe	91
Předmluva	92
1 Neuroplastické základy preventivních strategií	94
1.1 Prefrontální kortex a jeho význam v prevenci problémového chování	95

1.2 Vývoj odměnového systému a jeho vliv na problémové chování v adolescenci	97
2 Dynamické hodnocení a predikce školního klimatu	99
2.1 Neurobiologické souvislosti školního klimatu a prevence rizikového chování	100
2.2 Dynamický systém podpory školního klimatu a prevence rizikového chování	101
2.3 Ekonomické, systémové a legislativní aspekty podpory školního klimatu	103
2.4 Praktické aplikace monitoringu školního klimatu	107
3 Systémová a legislativní transformace prevence ve školním prostředí	113
3.1 Národní registr intervenčních strategií jako pilíř systémové prevence ve školství	115
3.2 Transformace pregraduální přípravy pedagogů v kontextu neurověd a umělé inteligence	118
3.2.1 Integrace neurodidaktických principů do učitelského vzdělávání	121
3.2.2 Certifikační a etické standardy pro zavádění prediktivní umělé inteligence do školní praxe	124
3.3 Ekonomické a organizační předpoklady zavádění neurověd a umělé inteligence do učitelské přípravy	127
3.4 Zavádění inovací a systémová proměna školního prostředí	130
3.4.1 Praktické zavádění legislativních nástrojů v systému školní prevence	131
3.4.2 Učitelská identita, neurodidaktické kompetence a výzvy inovativního vzdělávání	133
3.4.3 Digitální nástroje a týmová spolupráce v systému školní prevence	135
3.4.4 Behaviorální a fyziologické sledování klimatu	138
4 Diskuze	145
Závěr monografie	148
Literatura	150